

Stockholms kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Engelbrektsskolan
belägen i Stockholms kommun

Uppföljning av tillsyn i Engelbrektsskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 2 maj 2016 beslut efter tillsyn för Engelbrektsskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Stockholms kommun inkom med. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen inkom med den 3 oktober 2016 samt uppgifter som framkom vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 24 januari 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande	2017-08-15

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den 15 augusti 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att skolan inte har vidtagit tillräckliga åtgärder när det gäller att se till att elevhälsan främst är förebyggande och hälsofrämjande. Den samlade elevhälsan har trots föreläggande i beslut den 2 maj 2016 ännu inte funnit former och ett gemensamt förhållningssätt i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skollagen anger att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande samt stödjande av elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I kommunens skriftliga redovisning av åtgärder (oktober 2016) beskrivs att ett utvecklingsarbete i elevhälsoteamet påbörjades vårterminen 2016 i syfte att förändra elevhälsoarbetet i förebyggande och hälsofrämjande riktning. Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 24 januari 2017 beskriver elevhälsans representanter att detta arbete pågår och att det huvudsakligen består av en timmes möte varje månad där elevhälsan och skolledningen diskuterar hur elevhälsan kan struktureras. Det som kommer fram under mötet dokumenteras dock inte, enligt elevhälsan och att det finns en osäkerhet om deltagarna "fått samma bild". Frågor som lyfts vid mötet landar inte i några konkreta handlingssätt, enligt elevhälsan.

Vid intervjun ger elevhälsan flera exempel på hur deras arbete präglas av åtgärdande insatser och enskilda elevärenden. Elevhälsan uppger att de vill arbeta förebyggande och hälsofrämjande men att de är "väldigt långt ifrån det idag". Mycket av tiden vid mötena i elevhälsan går åt till att diskutera organisationsformer och inte till det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, enligt elevhälsan. De säger också att förstelärarens uppdrag att se till att skolan bedriver ett förebyggande värdegrundsarbete inte har någon koppling till elevhälsans arbete. Elevhälsan uppger vidare att de inte är med i skolans systematiska kvalitetsarbete och att de inte har tillräckligt underlag för att

kunna kartlägga elevernas situation på skolan. Alla deltagare håller dock med om att det finns en kultur på skolan att eleverna ska ha höga resultat, vilket skapar stress. Det framkommer att elevhälsan inte heller hunnit arbeta förebyggande kring det.

Eftersom det är en stor skola finns det många behov som elevhälsan ska tillgodose, enligt lärarna som Skolinspektionen intervjuar. De menar att elevhälsan kan ha svårt att hinna med ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Lärarna i förskoleklass och årskurserna 1-6 uppger att de har möten med elevhälsan en gång i månaden och då diskuterar hur lärarna kan arbeta effektivare i elevstödande arbete. Kuratorns arbete med samtalsgrupper i en klass uppfattar lärarna som ett förebyggande arbete liksom skolsköterskans information om sex- och samlevnad i årskurs 5.

Rektorn uppger att flera i elevhälsan är nya sedan höstterminen och att det pågår en process för att skapa ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbete. "Vi är mitt i en process där vi bryter tankar inom gruppen för att få till det på bästa sätt." Rektorn beskriver vidare att i gruppen med skolledning och elevhälsa finns lite olika uppfattningar om hur arbetet ska struktureras. "Vi behöver mer tid för att nå fram till en samsyn." Rektorn betonar vikten av att skapa ett förankrat arbete som kan bli varaktigt. Rektor beskriver också att det i elevhälsan just nu arbetas mycket åtgärdande. Det finns ett stort behov av reaktiva insatser vilket skapar en stor arbetsbelastning i elevhälsan, säger rektorn. Ambitionen är att få fram en ny elevhälsoplan till terminsstarten hösten 2017. Att elevhälsan själva inte upplever att de främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande säger rektorn dock inte stämmer. "Det handlar främst om hur man definierar begreppen och det finns stora inslag av förebyggande arbete i elevhälsan."

Motivering till val av verktyg

Då verksamheten vid Engelbrektsskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan

genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Stockholms kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Då verksamheten numera tillämpar anmälningsplikten till rektor vid kränkande behandling, bedömer Skolinspektionen att bristen är avhjälpit.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Stockholms kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun avhjälpit denna brist.

Beslut

2017-03-22

7 (7)

Dnr 43-2015:10005

Motivering

Då verksamheten genomfört åtgärder och påbörjat nödvändiga utvecklingsinsatser i ett förebyggande värdegrundsarbete, bedömer Skolinspektionen att bristen är avhjälpd.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpda.

På Skolinspektionens vägnar

Märten Petersson
Beslutsfattare

Ingrid Åsgård
Föredragande